

Veluws College
TWELLO

Toetsbeleid

Juli 2025

Toetsbeleid Veluws College Twello

Inleiding

Toetsing speelt een centrale rol binnen het onderwijs op het Veluws College Twello. Het draagt bij aan het zicht krijgen op de ontwikkeling van de leerling, het verbeteren van het onderwijs en het nemen van beslissingen over plaatsing en determinatie. In dit document leggen we helder en concreet uit hoe wij toetsen vormgeven, waarom we dat op die manier doen en wat de verantwoordelijkheden zijn van leerlingen, docenten en schoolleiding. Daarbij maken we onderscheid tussen formatieve en summatieve toetsing en richten we ons op het verbeteren van de kwaliteit van toetsing, het beperken van toetsdruk en het versterken van eigenaarschap bij de leerling.

Het toetsbeleid is bedoeld voor: leerlingen, ouders, docenten, schoolleiding en externe partners. Het sluit aan bij onze onderwijsvisie waarin leren, ontwikkelen en samenwerken centraal staan.

De medezeggenschap geeft instemming en gedurende het schooljaar wordt het toetsbeleid geëvalueerd en bijgesteld en wederom ter instemming neergelegd bij de medezeggenschap.

Inhoudsopgave

- 1 Uitgangspunten van Toetsing**
- 2 Formatief handelen en summatief toetsen**
- 3 Praktische uitvoering**
- 4 Tijdsduur**
- 5 Kwaliteit**
- 6 Beoordeling, herkansing en bezwaren**
- 7 Taken en rollen**
- 8 Borging en evaluatie**
- 9 PTA**

Bijlage: checklist toets kwaliteit

1. Uitgangspunten van Toetsing

Op het Veluws College Twello gebruiken we toetsen om leerlingen gericht te begeleiden in hun ontwikkeling en om prestaties vast te leggen. Onze uitgangspunten:

- Leerlingen krijgen inzicht in hun eigen leerproces en worden zich bewust van hun kennis en ontwikkelpunten.
- Docenten gebruiken toetsresultaten om hun onderwijs bij te stellen en passend in te spelen op leerbehoeften.
- Ouders krijgen via toetsen helder (in) zicht op de voortgang van hun kind en kunnen zo het leerproces beter ondersteunen.
- Toetsresultaten worden gebruikt voor bevordering, determinatie en diplomering.

Toetsing is meer dan het afnemen van een proefwerk. Het is een integraal onderdeel van het leerproces. Wij zien toetsing als een middel om het leren te versterken, niet als doel op zich.

2. Formatief handelen en summatief toetsen

Formatief handelen

- Doel: de leerling en docent krijgen inzicht in de ontwikkeling.
- Voorbeelden: oefentoetsen, observaties, feedbackgesprekken, zelfreflectie, peerfeedback.
- Resultaat: gerichte feedback (feedup: doel, feedback: waar sta ik nu, feedforward: hoe verder).

Formatief handelen is cyclisch: leerlingen weten waar ze naartoe werken, wat ze al kunnen en wat ze nog moeten ontwikkelen.

Summatieve toetsing

- Doel: vaststellen of een leerling de leerdoelen beheerst, met als beoordeling een cijfer.
- Voorbeelden: proefwerken, presentaties, werkstukken, schriftelijke overhoringen.
- Resultaat: cijfer of beoordeling dat wordt gebruikt voor rapportage, bevordering en examinering.

Een gezonde balans tussen formatief handelen en summatieve toetsing zorgt voor een rijk en evenwichtig leerproces. Het aantal summatieve toetsen wordt vastgelegd in dit toetsbeleid.

3. Aantallen Summatieve Toetsen

Om onnodige toetsing te voorkomen en kwaliteit te(waar)borgen, beperken we het aantal summatieve toetsen. Dit betreft schriftelijke en digitale toetsen, mondelingen en praktische opdrachten. Onderstaand schema geeft een overzicht van de toetsmomenten per leerjaar en periode:

Leerjaar	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Max. toetsen per kernvak	Max. toetsen overig vak
1	Geen toetsweek	Geen toetsweek	Geen toetsweek	Geen toetsweek	2 per periode	1 per periode
2	Geen toetsweek	Geen toetsweek	Geen toetsweek	Geen toetsweek	2 per periode	1 per periode
3	Geen toetsweek	Toetsweek (alle vakken)	Geen toetsweek	Toetsweek (kernvakken + PTA)	2 per periode	1 per periode
4	Toetsweek	Toetsweek	Toetsweek	Centraal Schriftelijk Examen	2 per periode	2 per periode

- De kernvakken zijn: Nederlands, Engels en wiskunde
- Overige vakken: maximaal 1 summatieve toets per periode.
- PTA staat voor Programma van Toetsing en Afsluiting. Zie website
- Secties die meer toetsen willen afnemen dan het maximum, moeten dit onderbouwen en bespreken met de teamleider.
- De toetsplanning houdt rekening met evenwichtige spreiding en toetsdruk gedurende het schooljaar.
- Leerlingen volgen gemiddeld 12 vakken; dit resulteert in maximaal ca. 60 summatieve toetsen per jaar. Deze grens helpt om het onderwijs te richten op kwaliteit in plaats van kwantiteit.
- Maximaal 3 schriftelijke summatieve toetsen per week. Uitzonderingen hierop zijn de toetsweken.
- Maximaal 1 summatieve toets van een Taal (Nederlands, Engels, Duits en Frans) op één dag, uitzondering hierop alleen mogelijk in de toetsweken

4. Tijdsduur Toetsen

- Het reguliere lesrooster is opgebouwd uit lessen van 50 minuten. Toetsen die meer tijd vragen, kunnen in overleg met de teamleider in toetsblokken worden ingepland.
- In leerjaar 3 en 4 vinden toetsweken plaats waarin toetsen 100 minuten duren.
- Schriftelijke pta-toetsen dienen zoveel mogelijk te worden afgenomen binnen een toetsweek.

5. Kwaliteit van Toetsen

Toetskwaliteit is cruciaal om tot betrouwbare en bruikbare resultaten te komen. Elke toets moet:

- **Valide** zijn: meet de toets wat hij moet meten?
- **Betrouwbaar** zijn: levert dezelfde leerling in vergelijkbare omstandigheden hetzelfde resultaat?
- **Objectief** zijn: leidt beoordeling tot vergelijkbare resultaten ongeacht wie nakijkt?
- **Efficiënt** zijn: levert de toets voldoende informatie op in verhouding tot de tijd en inzet?

De toets wordt getoetst aan de hand van o.a. de SLO-checklist. (Zie bijlage) In de praktijk betekent dit:

- Toetsstof komt evenredig terug in de toets (een docent kan hiervoor een toetsmatrijs gebruiken).
- Beoordeling op inhoudsvaliditeit.
- Voldoende spreiding in moeilijkheidsgraad.
- Transparantie voor de leerling (verwachtingen, beoordelingscriteria).
- De toetsen passen bij de taalontwikkeling van de leerling.

Kwaliteit PTA-toetsen:

- Worden 4 weken vooraf ingeleverd bij de examencommissie.
- Worden beoordeeld op validiteit, betrouwbaarheid en transparantie.

Kwaliteit overige toetsen:

- Binnen de vakgroep (4-ogenprincipe).
- Afspraken vastgelegd in vakwerkplan.

6. Beoordeling, herkansing en bezwaren

6.1 Beoordeling

- Beoordeling vindt plaats op basis van vooraf vastgestelde criteria.
- Op de toets is duidelijk zichtbaar hoeveel punten de leerling kan behalen bij elke vraag en/of hoe het cijfer tot stand komt.
- Toetsresultaten worden uiterlijk binnen 10 werkdagen na afname gepubliceerd in SOM.
- Bespreking van de toets met de klas is verplicht vóórdat het cijfer bekend wordt.

6.2 Herkansing

Leerjaar 1 en 2:

- Alleen mogelijk bij bijzondere omstandigheden, beargumenteert door leerling, ouders/verzorger. Vakdocent/mentor legt dit voor aan de teamleider en deze is hierin de beslissende factor.

Leerjaar 3 en 4:

- Per toetsweek mag één toets worden herkanst. Een uitzondering hierop is de laatste toetsweek voor zowel klas 3 als 4. Na deze toetsweken is er geen herkansingsmogelijkheid. Voor uitgebreide informatie zie het examenreglement en het PTA op onze website
- De mentor heeft een adviserende rol in het aanvragen van de herkansing.
- Herkansing moet worden aangevraagd vóór een vastgestelde deadline.
- De herkansing is gelijkwaardig qua vorm, inhoud en duur.
- Het hoogste cijfer telt.
- Een gemiste herkansing mag niet opnieuw worden herkanst.

6.3 Inzage

- Leerlingen en ouders hebben altijd recht op inzage in gemaakte toetsen. Er is hierbij geen onderscheid in formatieve en summatieve toetsen.
- Inzage vindt plaats onder toezicht van een docent (of teamleider).
- In bijzondere gevallen mag een kopie van de vragen worden meegegeven (bijvoorbeeld voor externe begeleiding).

6.4 Bezwaren

- Bezwaren tegen een beoordeling worden in eerste instantie met de vakdocent besproken. Indien er geen overeenstemming is bereikt wordt er contact opgenomen met de teamleider van het betreffende leerjaar.
- Voor bezwaren tegen een beoordeling van een PTA opdracht zie het examenreglement.

7. Taken en Rollen

7.1 Vakgroepen

- Afspraken maken over toetsdruk, toetsvormen, beoordelingscriteria en analyse. Deze afspraken worden vastgelegd in het vakwerkplan en gedurende het jaar geëvalueerd tijdens het gesprek met de schoolleiding en de vakgroepvoorzitter. (of vertegenwoordiger van de vakgroep).
- Kwaliteit van toetsing en toetsing is een vast agendapunt bij een vakgroepvergadering.

7.2 Vakdocenten

- Formatief handelen en daarop anticiperen in de reguliere lessen en maatwerk.
- Toetsen tijdig (minimaal 2 weken van tevoren) in SOM met een duidelijke heldere omschrijving van de stof.
- Toetsen ontwerpen met behulp van toetsmatrijs.
- Gezamenlijk scoring en normering voorbereiden.
- Toetsen correct en in een passende toetsomgeving afnemen. Erop toezien dat leerlingen met extra faciliteiten deze tijdens het maken van de toets ook aangeboden krijgen.
- Toets bespreken.
- Resultaten tijdig verwerken in het leerlingvolgsysteem (binnen 10 werkdagen).
- Een leerling kan op verzoek de toets (nogmaals) individueel bespreken met de docent.

7.3 Schoolleiding/MT

- Toetsbeleid ontwikkelen, implementeren en monitoren.
- Lesbezoeken combineren met toets- en feedbackanalyse.
- Scholing en professionele ontwikkeling faciliteren.
- Verbinding houden met de vakgroepen door periodiek overleg.
- Zorgen voor transparantie richting ouders, bestuur en inspectie.

8. Borging en Evaluatie

Het toetsbeleid wordt geborgd door bijvoorbeeld:

- Jaarlijkse toetsanalyses op leerling-, vak- en schoolniveau.
- Kwaliteitskalender met daarin de structurele evaluatiemomenten.
- Feedback van docenten tijdens teamvergaderingen, wat meegenomen wordt in de evaluatie.
- Input door ouders in de klankbord groep, onder leiding van een MT- lid.
- Gebruik van kwaliteitsinstrumenten (zoals Kwaliteitsscholen).
- Evaluatie van inspectierapporten, tevredenheidsonderzoeken en SOM-data.

9. PTA en Examenklassen

- Elk vak in de examenklas heeft een PTA dat voldoet aan de wettelijke eisen. In het PTA staat: onderwerp, eindtermen, toetsvorm, toetsduur, weging, herkansbaarheid. Het PTA wordt aan het begin van klas 3 Mavo vastgesteld en niet gewijzigd. Leerlingen, ouders en docenten worden geïnformeerd via de website. Voor alle zaken rondom examinering geldt daarnaast het Examenreglement van het Veluws College Twello. Hierin staan onder meer de rechten en plichten van leerlingen, regels voor herkansingen en afspraken over onregelmatigheden. Het examenreglement is beschikbaar via de schoolwebsite en wordt aan het begin van het schooljaar verstrekt aan examenleerlingen.

Ambitie (2025-2027)

- Formatieve toetsen zorgen voor hulpvragen in het maatwerk.
- Het vastleggen van een PTO in de onderbouw.
- Afspraken over weging van toetsing worden vastgelegd, geborgd en geëvalueerd in de vaksectie.
- Docenten krijgen, indien noodzakelijk, ruimte om expertise uit te breiden op het gebied van toetsing, formatieve evaluatie.
- Toetsen worden niet alleen beoordeeld op inhoud, maar ook op kwaliteit en effectiviteit.
- RTTI, OBIT of een andere tool om toetsen te kunnen evalueren worden verkend om in de toekomst te worden ingezet.

Bijlage 1: Checklist kwaliteit toets

Inhoudsvaliditeit:

- o Dekt de toets de behandelde leerstof?
- o Wordt alle kennis getoetst op het gewenste beheersingsniveau?
- o Worden alle relevante beheersingsaspecten van een vaardigheid getoetst?
- o Dekt de toets of opdracht alle gewenste leerdoelen in voldoende mate af?

Begripsvaliditeit

- o Toetst de toets wat hij moet toetsen?

Betrouwbaarheid:

- o Is ervoor gezorgd dat bij de beoordeling verschillende beoordelaars tot hetzelfde resultaat komen?
- o Is ervoor gezorgd dat vergelijkbare prestaties hetzelfde beoordeeld worden?

Specificiteit:

- o Is de toets alleen goed te maken als de leerling de stof beheerst?

Moeilijkheid:

- o Past de moeilijkheidsgraad van de toets bij het niveau van de leerlingen?

Discriminerend vermogen:

- o Is ervoor gezorgd dat de toets onderscheid maakt tussen leerlingen die de stof beheersen en leerlingen die de stof niet beheersen?

Transparantie:

- o Zijn de leerlingen goed op de toets voorbereid? Hebben ze bijvoorbeeld kunnen deelnemen aan proeftoetsen?
- o Weten de leerlingen wat zij in de toets te verwachten hebben en waarop zij precies worden beoordeeld?
- o Kunnen leerlingen zien wat in de toets belangrijk is? Bijvoorbeeld doordat vermeld wordt welk aantal punten een leerling per vraag kan behalen.

Beschikbare tijd:

- o Is de toets te maken in de beschikbare tijd?
- o Hoeveel tijd krijgen kandidaten met een ondersteuningsbehoefte (25 %)

Taalgebruik en vormgeving:

- o Is de lay-out duidelijk en functioneel?
- o Gebruik van lettertype Arial, grootte 12.
- o Zijn eventuele illustraties duidelijk en functioneel?
- o Is er voldoende ondersteuning in de vorm van illustratiemateriaal?
- o Zijn de vragen duidelijk en ondubbelzinnig?
- o Worden (dubbele) ontkenningen vermeden?
- o Is alle (omringende) tekst bij de vragen nodig?
- o Worden onnodig lange zinnen vermeden?
- o Gebruik van universeel voorblad